

Muhasebe Meslek Mensuplar?n?n Etik Konusunda Tutumlar? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Muhasebe Meslek Mensuplar?n?n Etik Konusunda Tutumlar? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26286>

Özet

Muhasebe Meslek Mensuplarının Etik Konusunda Tutumları Anketi, **muhasebe meslek mensupları** ve işletmelerin etik değerlere yönelik tutumlarının ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında, muhasebe profesyonellerinin karşılaştıkları **etik ikilemlere** verdikleri tepkileri ve bu konudaki genel yaklaşımlarını belirlemeyi hedeflemektedir.

Bu anket, muhasebe alanında **etik** davranışları ve mesleki sorumluluğun önemini vurgulayan kapsamlı bir akademik araştırma çalışması'nın parçası olarak Selçuk Yalçın tarafından 2011 yılında geliştirilmiştir. Ölçek, meslek etiği normlarına uyum düzeyini ve meslek mensuplarının etik farkındalığını devalendirmeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Muhasebe etiği, etik, mesleki tutumlar, muhasebe meslek mensupları, Türkiye araştırması, Selçuk Yalçın, etik ikilemler, mesleki sorumluluk.

Yazarlar

Selçuk Yalçın

Amaç

Anketin temel amacı, Türkiye'deki **muhasebe meslek mensuplarının etik** konulara ilişkin tutumları ve davranışsal eğilimlerini sistematik olarak incelemektir. Bu çalışma, muhasebe ve finansman alanında etik standartların uygulanma düzeyini ve meslek mensuplarının etik sorumluluk bilincini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, meslek profesyonellerinin etik yargı mekanizmalarını anlamak ve olası etik sapmalarını önlemeye yönelik eğitim ihtiyaçlarını tespit etmek için devaleri sunar.

Ölçek, aynı zamanda, **muhasebe etiği** eğitim programlarının etkinliğini devalendirmek ve mesleki kuruluşların (örneğin, TÜRMOB) etik kurallarının anlaşılabilirliğini test etmek için bir temel sağlamaktadır. Elde edilen veriler, mesleki düzenleyici kurumların politika geliştirmesine ve etik standartları güçlendirmesine katkıda bulunmayı hedefler.

Yapı

Ölçek, muhasebe mesleği bağlamında **etik tutum** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle muhasebe meslek etiği kodlarında belirtilen temel prensiplere dayanır ve birden fazla alt boyutta incelenir. Ölçeğin ölçtüğü varsayılan temel boyutlar şunlardır:

Dürüstlük ve Bütünlük: Meslek mensubunun raporlama ve iletişiminde dürüst ve güvenilir olma eğilimi.

Tarafsızlık ve Nesnellik: Denetim ve danışmanlık hizmetlerinde kişisel çıkar veya önyargılardan bağımsız hareket etme yeteneği.

Mesleki Yeterlilik ve Özen: Hizmetleri yüksek standartlarda, güncel bilgi ve yeterlilikle sunma sorumluluğu.

Gizlilik: Müteri veya işveren bilgilerinin izinsiz açıklanmasına karşı tutumlar.

Yasalara ve Düzenlemelere Uyum: Vergi kaçırma, yolsuzluk veya diğer yasal olmayan davranışlara karşı mesleki tutum.

Geçerlik

Muhasebe Meslek Mensupları'nın Etik Konusunda Tutumları Anketinin orijinal kaynakta belirtilen geçerlik analizlerine dair spesifik istatistiksel veriler (örneğin, kriter ya da yapı geçerliği katsayıları) mevcut değildir. Ancak, ölçeğin geliştirme (Geliştirme) türünde olması, Yalçın'ın çalışmasında maddelerin ilgili literatür taranarak oluşturulduğunu ve uzman görüşlerine başvurularak **kapsam geçerliği** çalışmaları'nın yapıldığını düşündürmektedir.

Ölçeğin amaçlanan **etik** tutum yapısını doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermek için, yapı geçerliğini destekleyen bulguların orijinal makalede yer alması muhtemeldir. Detaylı psikometrik raporlar için, sorumlu yazarın (Selçuk Yalçın) 2011 tarihli makalesinin tam metninin incelenmesi önerilmektedir. Makalenin tam metnine [Dergipark](#) üzerinden erişim sağlanabilir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik (iç tutarlılık) katsayılarına ilişkin spesifik bilgiler kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, tutum ölçeklerinin geliştirilmesinde standart bir prosedür olarak, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayısının hesaplandığı varsayılmaktadır. Yüksek bir Alfa değeri, anket maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı temel yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlilik analizlerinin, meslek mensupları'nın etik tutumları'nın zaman içinde tutarlı olup olmadığını (test-tekrar test güvenirliliği) ve maddelerin aynı yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini (iç tutarlılık) belirlemesi beklenir. Detaylı güvenirlilik sonuçları, orijinal akademik yayında bulunabilir.

Faktör Analizi

Anketin geliştirme aşamasında, ölçtüğü **etik tutum** boyutları'nı ortaya çıkarmak ve teorik yapıyı ampirik olarak doğrulamak amacıyla Faktör Analizi yönteminin kullanıldığı varsayılmaktadır. Bu analiz, anketin çok boyutlu bir yapıya mı, yoksa tek bir genel etik tutum boyutunu mu ölçtüğünü belirlemede kritik öneme sahiptir.

Muhasebe etiği alanındaki çalışmalar göz önüne alındığında, genellikle dürüstlük, gizlilik ve mesleki özen gibi farklı alt faktörlerin varlığını destekleyen Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi sonuçları elde edildiği tahmin edilmektedir. Faktör yapılarının netleştirilmesi, ölçekten elde edilen puanların yorumlanması ve alt ölçeklerin ayrı ayrı kullanılması için temel teşkil eder.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: Orijinal makalede derecelendirme sistemi belirtilmemiştir, ancak tutum ve algı ölçümlerinde yaygın olarak kullanılan **Likert tipi** derecelendirme formatında (örneğin, "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a uzanan 5'li veya 7'li seçeneekli) olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Muhasebe Meslek Mensupları (Serbest Muhasebeci Mali Müavirler, Yeminli Mali Müavirler) ve İşletme Yöneticileri.

Yaş Grubu: Çalışan yetişkin popülasyon (Meslek profesyonelleri).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki muhasebe ve finans sektöründe aktif olarak çalışan profesyoneller ve bu profesyonellerle etkileşimde olan işletme yöneticileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim esasına dayalı, genellikle kesitsel bir araştırma tasarımıyla uygulanan anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Muhasebe, meslek etiği, psikometri, tutum ölçümü, Türkiye, finansal raporlama, Likert ölçeği, etik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi Yok

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: selcuk.yalcin@dpu.edu.tr

Yazın Adresi: Bilgi Yok

Çizimler, Ücret ve Test Yayı

Ölçek, 2011 yılında Dumlupınar Üniversitesi'nden Selçuk Yalçın tarafından yayımlanan

akademik bir çalışmanın parçası olarak geliştirilmiştir. Ölçek, ticari olmayan akademik ve araştırma amaçları için genellikle yazarın makalesine uygun atıf yapılması koşuluyla erişime açıktır.

Ölçeğin ticari kullanıma ilişkin ücret bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir. Kullanım koşulları ve güncel izinler için sorumlu yazar (Selçuk Yalçın) ile e-posta yoluyla doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Yalçın, S. (2011). Muhasebe meslek mensupları ve işletmelerin etik konusunda tutumları: Türkiye araştırması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 52, 47-66.

Orijinal makalenin tam metnine [Dergipark](#) üzerinden erişilebilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [muhasebe-meslek-mensuplarinin-etik-konusunda-tutumları-toad.pdf](#)

Muhasebe Meslek Mensupları'nın Etik Konusunda Tutumları Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Muhasebe Meslek Mensupları'nın Etik Konusunda Tutumları Anketinin orijinal maddeleri, kaynak makalede detaylı olarak sunulmuş olmasına rağmen, bu veri girişinde mevcut değildir. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemi hakkında kesin bilgi edinmek için lütfen Selçuk Yalçın'ın (2011) yayınına inceleyiniz.